

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska (spr.)

Protokolant prot. sąd. Katarzyna Szymanek

rozpoznał sprawę Ł. B.

obwinionego z art. 92a kw

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Chodzieży

z dnia 7 maja 2018 r., sygn. akt II W 398/17

Uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Chodzieży do ponownego rozpoznania.

Ewa Taberska

UZASADNIENIE

Ł. B. został obwiniony o to, że w dniu 3 czerwca 2017 r. ok. godz. 18.30 w W. droga W 191 prowadził motocykl marki S. o nr rej. (...) przekraczając dozwoloną prędkość 50 km/h o 81 km/h, jadąc z prędkością 131 km/h, tj. o wykroczenie z art. 92a kw.

Wyrokiem z dnia 7 maja 2018 r. Sąd Rejonowy w Chodzieży (sygn. akt II W 398/17) uniewinnił obwinionego Ł. B. od zarzucanego mu czynu, a na podstawie art. 118 § 2 k.p.w. kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa (k. 121).

Powyższy wyrok został zaskarżony w całości przez oskarżyciela publicznego, który zarzucił rozstrzygnięciu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę uznania obwinionego za niewinnego popełnienia czynu polegającego na przekroczeniu prędkości. Oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji (k. 131 – 132).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się potrzebna, prowadząca do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Po pierwsze wskazać należy, iż zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z art. 2 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w., to na sądzie orzekającym spoczywa obowiązek oparcia ustaleń faktycznych na całokształcie materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej, przy czym ten Sąd ma mieć na względzie wszystkie okoliczności istotne dla sprawy i dążyć do ich całkowitego wyjaśnienia i w związku z tym w taki sposób prowadzić postępowanie oraz – zgodnie z wymogiem art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w. – na Sądzie orzekającym spoczywa obowiązek dokonania – zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów – pełnej analizy i oceny zgromadzonego i przeprowadzonego materiału dowodowego, która winna być zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawierać błędów faktycznych ani logicznych, a przede wszystkim wynikać z kompleksowej, wnikliwej i krytycznej analizy ujawnionego materiału dowodowego. Jednym z podstawowych obowiązków Sądu orzekającego, od którego zależy prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy jest zatem

przeprowadzenie tego postępowania nie tylko zgodnie z przepisami proceduralnymi ale również do przeprowadzenia z urzędu wszelkich dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o winie osoby obwinionej. Drugi obowiązek sprowadza się natomiast do prawidłowej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a więc poza zasięgiem rozważań Sądu nie mogą pozostać dowody istotne dla rozstrzygnięcia kwestii sprawstwa i winy obwinionego lub ich braku, oceny prawnej jego czynu.

Sąd Okręgowy po zapoznaniu się z aktami niniejszej sprawy, uzasadnieniem zaskarżonego wyroku oraz treścią wniesionej apelacji podnosi, iż Sąd Rejonowy uznając brak sprawstwa i winy obwinionego Ł. B. dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, będącego wynikiem nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W tym miejscu Sąd Okręgowy pragnie zaznaczyć, iż błąd w ustaleniach faktycznych (error facti) przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź to z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd „braku”), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd „dowolności”). Może on więc być wynikiem niezajomości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów, wynikających z art. 7 k.p.k. (T. Grzegorzczak, Komentarz do art. 438 kodeksu postępowania karnego [w:] T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Zakamycze, 2003, wyd. III.)

Nie przesądzając kategorycznie na obecnym etapie postępowania ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności kwestii sprawstwa i winy bądź jej braku po stronie obwinionego w zakresie zarzucanego mu wykroczenia z art. 92a k.w., Sąd Odwoławczy powziął pewne wątpliwości co do ustalanego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego, które winny zostać wyjaśnione przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Ujawniony przez Sąd Rejonowy materiał dowodowy zawiera bowiem pewne braki, co uniemożliwia rozstrzygnięcie o odpowiedzialności podsądnego w zakresie przypisanego mu zachowania.

Jak wynika z ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego pomiar prędkości motocykla, którym w dniu zdarzenia poruszał się obwiniony Ł. B. co do zasady został wykonany prawidłowo. Funkcjonariusz Policji S. W. był prawidłowo przeszkolony co do obsługi urządzania (...) 20-20 100 LR, gdyż posiada przeszkolenie podstawowe i dodatkowe przeszkolenie w ramach doskonalenia zawodowego organizowanego przez Komendę Powiatową Policji w C.. Sąd Rejonowy nie miał też wątpliwości co do tego, że obwiniony w chwili wykonania pomiaru prędkości jechał z dużą prędkością. Nadto, z obowiązującego w dniu zdarzenia zarządzenia nr 609 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 czerwca 2007 r. w sprawie pełnienia służby na drogach przez policjantów oraz wytycznych nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie zasad ewidencjonowania, wypełniania oraz przechowywania notatników służbowych nie wynikał wprost obowiązek wpisania w notatnik służbowy faktu dokonania testu odległości, czy testu celownika w przypadku używania urządzenia pomiarowego. Sąd Rejonowy uznał, iż przed dokonaniem pomiaru prędkości pojazdu obwinionego, funkcjonariusz Policji S. W. wykonał tzw. test odległości. Jedynym zatem powodem, dla którego Sąd I instancji uznał, iż nie sposób przypisać obwinionemu sprawstwa wykroczenia z art. 92a k.w., były wątpliwości Sądu, czy przed dokonaniem pomiaru został wykonany test poprawności celowania. W ocenie Sądu I instancji tego rodzaju wątpliwość w zakresie uchybień proceduralnych związanych z użyciem przyrządu pomiarowego należało rozstrzygnąć na korzyść obwinionego i uniewinnić go od zarzucanego mu wykroczenia.

Sąd Okręgowy podziela zastrzeżenia Sądu Rejonowego co do wykonania przez funkcjonariuszy Policji tzw. testu poprawności celowania przez dokonaniem pomiaru prędkości motocykla kierowanego przez obwinionego Ł. B.. Z zeznań świadków S. W. i R. S. nie wynika w sposób nie budzący wątpliwości, czy test poprawności celowania został wykonany. Świadek S. W. zeznał początkowo, iż przed zmierzeniem prędkości wykonywany jest test na drodze, nie wskazując jednak rodzaju testu. Świadek dodał również, iż nie pamięta, kto w dniu zderzenia dokonywał testu – on czy R. S. (k. 27). Z kolei będąc ponownie przesłuchany, świadek ten wskazał, iż test odległości i celownika wykonywany jest na komendzie przed wyjazdem na służbę. Test wykonuje osoba, która pobiera sprzęt (k. 99). Natomiast świadek R. S. zeznała, iż przed każdą służbą jest dokonywany test urządzenia, jest wyznaczony stały punkt i mierzona jest odległość. Jeżeli jest źle dokonany pomiar, to urządzenie wykazuje błąd (k. 28).

Z powyższego wynika zatem, iż brak jest jednoznacznego stwierdzenia osób przeprowadzających kontrolę drogową, czy w dniu zdarzenia został przeprowadzony tzw. test poprawności celowania. Dlatego też konieczne będzie ponowne przesłuchanie w charakterze świadków funkcjonariuszy Policji S. W. i R. S. w celu uzyskania możliwie najdokładniejszych informacji, czy przed rozpoczęciem służby został wykonany test celownika, w jakich warunkach i okolicznościach taki test odbywa się – na komendzie czy w terenie, czy osoba wydająca funkcjonariuszom udającym się na służbę w terenie również sprawdza poprawność działania urządzenia, jaka jest procedura przeprowadzenia testu poprawności celowania. Zdaniem Sądu Odwoławczego są to okoliczności istotne z punktu widzenia odpowiedzialności obwinionego i konieczne do udzielenia odpowiedzi na zasadnicze pytanie, a mianowicie, czy pomiar prędkości dokonany przez S. W. został wykonany prawidłowo.

Sąd Okręgowy podkreśla jednak, iż w przypadku nie uzyskania przez Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy jednoznacznych odpowiedzi na wyżej wskazane pytania koniecznym będzie rozważenie, czy warunkiem niezbędnym przesądzenia o odpowiedzialności obwinionego za zarzucane mu wykroczenie jest precyzyjne ustalenie, który z funkcjonariuszy Policji dokonał w dniu zdarzenia stosownych testów poprawności działania urządzenia (...) 20 - 20 100 LR. Jak wynika z akt sprawy, urządzenie (...) 20 - 20 100 LR posiadało ważne świadectwo legalizacji do dnia 30 kwietnia 2018 r., przy czym wystawione zostało w dniu 20 kwietnia 2017 r., a zatem niespełna 1,5 miesiąca przed zdarzeniem. Prawdopodobieństwo, że przez ten krótki okres doszło do rozkalibrowania urządzenia jest zatem niewielkie. Nadto zgodnie z instrukcją obsługi urządzenia (...) 20 - 20 100 LR test poprawności funkcjonowania elementów celowniczych w przyrządzie U. powinien być przeprowadzany okresowo (k. 49 akt, strona 33 instrukcji). Ponadto należy również rozważyć, w jaki sposób ewentualny brak wykonania testu poprawności celowania miałby w tym konkretnym przypadku wpływ na prawidłowość zmierzonej prędkości pojazdu kierowanego przez obwinionego Ł. B.. Jak wynika z opinii biegłego sądowego z dziedziny przyrządów do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym, w przypadku rozkalibrowania przyrządu U. może dochodzić do pomiarów innych pojazdów niż namierzanego. W przedmiotowej sprawie od takiej sytuacji nie doszłoby, ponieważ w chwili dokonywania pomiaru prędkości przez S. W. przed motocyklem obwinionego nie znajdował się żaden pojazd, którego prędkość mogłaby być przypadkowo zmierzona. Jak wynika z wyjaśnień obwinionego i zeznań świadka L. A., początkowo obwiniony poruszał się za pojazdem R. (...) kierowanym przez L. A., jednak Ł. B. wyprzedził ten pojazd przed dokonaniem pomiaru prędkości przez funkcjonariusza Policji.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. uchylił wyrok Sądu I instancji i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Chodzieży do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd Rejonowy winien przede wszystkim przeprowadzić w całości postępowanie dowodowe, dążąc do wyjaśnienia wszelkich pojawiających się wątpliwości, a mianowicie przed przystąpieniem do pomiarów dniu 3 czerwca 2017 r. został wykonany tzw. test poprawności celowania opisany w instrukcji obsługi przyrządu (...) 20 -20 100 LR, a następnie w oparciu o reguły zawarte w art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., dokonać wnikliwej oceny całego materiału dowodowego i rozważyć, czy materiał ten pozwala na uznanie obwinionego Ł. B. winnego zarzucanego mu czynu, czy też nie, a w przypadku uznania winy obwinionego zdecydować o rodzaju i wysokości kary i środków karnych.

Ewa Taberska